

Józef Baran, Jan Woźniak, Marian Surdacki

Urzędów znów jest miastem – 1 stycznia 2016 r.

Niezwykłe uroczysta była w Urzędowie noc sylwestrowa 31 grudnia 2015 r. i powitanie Nowego Roku. 1 stycznia 2016 r. na Rynku o północy świętowały tłumy mieszkańców. Urzędów ponownie nabył prawo miejskie. Kilka chwil przed północą, wcielający się w rolę klikona Józef Baran instruktor Ośrodka Kultury wygłosił krótkie orędzie:

Mieszkańcy Urzędowa! Szanowni goście! Na mocy dokumentu fundacyjnego z dnia 13 lipca 1405 r., w Szczekarzowie, w dzień Małgorzaty Antiocheńskiej, istniejącemu już miastu Urzędów król Władysław Jagiełło nadał prawo miejskie. Leżąc na szlaku królewskim Kraków–Wilno, Urzędów nie tylko bogacił się, ale i dawał Rzeczypospolitej ludzi o nieprzeciętnych zdolnościach i osiągnięciach. Był pokusą dla żądnych łupów najeźdźców. Ostatecznie, po powstaniu styczniowym, na mocy ukazu carskiego z 1869 r. utracił status miasta. Mieszkańcy Urzędowa! Szanowni goście! Ogłaszam wszem i wobec, że od 1 stycznia 2016 r. decyzją Sejmu Wolnej Rzeczypospolitej, Urzędów znów jest miastem. Wiwat miasto Urzędów!

Punktualnie o godz. 24.00 pan Tadeusz Sabeł, kapelmistrz orkiestry strażackiej, odegrał na trąbce hymn Urzędowa. Następnie na budynku Urzędu odsłonięto tablice: „Rada Miejska w Urzędowie” oraz „Urząd Miejski w Urzędowie”.

Bardzo licznie zebrani na Rynku urzędowanie i przybyli goście przy pomniku 600-lecia i szopce bożonarodzeniowej wysłuchali przemówień okolicznościowych.

Jako pierwszy przemawiał burmistrz Urzędowa Jan Woźniak, który powitał zebranych następującymi słowami:

W tej wyjątkową noc, kiedy Urzędów ponownie staje się miastem, witam i pozdrawiam mieszkańców, którzy zechcieli przybyć na zakończenie 2015 r. i powitanie Nowego 2016 Roku. Witam i pozdrawiam gości, którzy zdecydowali się, aby święta Bożego Narodzenia spędzać wśród swoich bliskich w naszej gminie.

Rok 2015 był bogaty w wydarzenia o wymiarze i znaczeniu historycznym bowiem: minęło 610 lat od nadania prawa miejskiego dla Urzędowa, bardzo uroczyste i godnie obchodziliśmy jubileusz 25-lecia odrodzonego

samorządu, skutecznie przeprowadziliśmy procedowanie związane z ponownym nadaniem prawa miejskiego dla Urzędowa.

Składam szczerze i serdeczne podziękowanie mieszkańcom, którzy wspierali nasze starania o ponowne nadanie prawa miejskiego dla Urzędowa. Dziękuję Radzie Gminy za decyzje, bez których nie byłoby możliwe ponowne nadanie prawa miejskiego i za decyzje, które dotyczyły realizacji zadań wynikających z budżetu gminy w 2015 roku.

Serdeczne podziękowanie kieruję do prof. Mariana Surdackiego, wiceprezesa Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej i osób pracujących w strukturze tego stowarzyszenia.

Dziękuję pani Wiesławie Ciupak – sekretarz gminy Urzędów i współpracownikom za pracę, którą wykonali przy procedowaniu wniosku dotyczącego ponownego nadania prawa miejskiego dla Urzędowa.

Podziękowanie kieruję do osób decyzyjnych i współpracujących na różnych szczeblach władzy i administracji rządowej i samorządowej a szczególnie:

- Zarządu Powiatu Kraśnickiego i starosty Andrzeja Maja,
- wojewody lubelskiego Wojciecha Wilka,
- Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w Warszawie.

Dziękuję wszystkim ludziom dobrej woli, dla których problem ponownego nadania prawa miejskiego dla Urzędowa nie był sprawą obojętną.

Życzę zdrowia, duchowej radości i wszelkiej pomyślności w życiu rodzinnym i w działalności na rzecz wspólnoty samorządowej, jaką jest miasto i gmina Urzędów.

Dziękuję za uwagę.

Następnie głos zabierali m.in.: przewodniczący Rady Miejskiej Marek Przywara, przewodniczący Rady Powiatu Kraśnickiego Zbigniew Gawdzik, członek Zarządu Powiatu Stanisław Tompolski, radny Sejmiku Województwa Lubelskiego dr Marek Kos.

Wiceprezes Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej prof. Marian Surdacki w swoim wystąpieniu podkreślił, że 1 stycznia 2016 r. jest początkiem nowej historii Urzędowa:

Szanowni Państwo, Drodzy Rodacy Urzędowscy!

Jako syn ziemi urzędowskiej, urodzony i wychowany w krytej strzechą chacie na Bęczynie, jestem niezwykle szczęśliwy, że Urzędów stał się ponownie miastem. Tym sposobem zrealizowało się nie tylko marzenie moje i mieszkańców Urzędowa, ale też około sześciu pokoleń naszych rodaków, których car rosyjski pozbawił statusu miasta.

Formalnie prawo miejskie otwiera nowy etap w dziejach Urzędowa, posiada znaczenie symboliczne, historyczne i honorowe. Teraz wypada powiedzieć, że urzędowanie to wspaniały, heroiczny naród, który tym razem sam, z własnej woli „stworzył” miasto, podczas gdy przed ponad sześcioma wiekami za naszych praprzodków uczynił to Władysław Jagiełło.

*Ta noc sylwestrowa ma charakter przełomowy i symboliczny. Jest znakiem odrodzenia miasta Urzędowa po 147-letnim okresie jego degradacji ustrojowej, dokonanej przez obce państwo. Teraz można mieć nadzieję, opartą na realnych przesłankach, że Urzędów ponownie rozpocznie marsz w górę, w kierunku odzyskiwania dawnego znaczenia. Od tego momentu zaczyna się pisać nowy, **trzeci rozdział** w dziejach Urzędowa. Jestem przekonany, że będzie on zapisywany złotymi zgłoskami, tak jak pierwszy, miejski rozdział zapoczątkowany przez króla Władysława Jagiełłę, a nie jak rozdział drugi, w którym historię Urzędowa wyznaczał obcy imperator.*

Status miasta otwiera nowe perspektywy. Umożliwia ściąganie nowych inwestorów i tworzenie inwestycji, daje bodziec do nadrabiania różnych braków w wielu dziedzinach życia, zwiększa szanse edukacyjne i kulturowe, zwiększa możliwości w służbie zdrowia. Daje przede wszystkim poczucie prestiżu i dumy, i szansę rozwoju. Być

może przekona wielu młodych ludzi, którzy zachwyceni wielkim światem i wielkimi miastami przestaną emigrować i zobaczą sens życia w swym małym rodzinnym miasteczku, w swej małej ojczystej ziemi.

Patrząc na ten uroczy, niepowtarzalny Rynek, jestem nim wręcz zachwycony. Wygląda pięknie zarówno w nocy, jak i w dziennej scenerii. W Urzędowie w sposób nienaruszony zachowała się dawna, oryginalna struktura topograficzno-przestrzenna zabudowy z czasów średnio-wiecznej lokacji.

Gdy nieraz pojawiały mi się wątpliwości, czy Urzędów na pewno zasługuje na status miasta, zawsze spoglądałem na urzędowski Rynek i wiedziałem, że taka prawdziwa »perła urbanistyczna« nie może być tylko częścią wsi czy osady. Zabudowa rynkowa jest jeszcze niestety trochę zaniedbana, jednak nowa sytuacja administracyjna na pewno przyczyni się do większej troski o wygląd domów położonych w samym sercu miasta.

Pisała kiedyś Wisława Szymborska, że „nic dwa razy się nie zdarza”, a Heraklit z Efezu twierdził, że „nie da się dwa razy wejść do tej samej rzeki”. Wytężona i konsekwentna praca Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej, wysiłek władz gminy i mądra, patriotyczna postawa mieszkańców sprawiły, iż przytoczone myśli greckiego filozofa oraz polskiej „noblistki” nie sprawdziły się w odniesieniu do naszego Urzędowa.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do uzyskania przez Urzędów prawa miejskiego. Dziękuję całemu Zarządowi Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej, Janowi Woźniakowi – od tego momentu już burmistrzowi, przewodniczącemu Rady Gminy Markowi Przywarze i sekretarz gminy mgr Wiesławie Ciupak oraz wszystkim członkom Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej. Nade wszystko wdzięczność należy się tym, którzy tego miasta chcieli, czego wyraz dali w przeprowadzonych konsultacjach. Tym, którzy mieli wątpliwości lub przeciwnie zdanie, życzę, by w mieście żyło im się jak najlepiej. Należy jeszcze uczynić wszystko, by pozostałe miejscowości, znajdujące się w dawnych granicach miasta, odzyskały wcześniejsze nazwy „przedmieść”, a z czasem można również pomyśleć o przyłączeniu ich do miasta.

Szczęśliwego Nowego Roku!

Kilkanaście minut po północy urzędowski Rynek rozświetlił pokaz sztucznych ogni, uświetniający ponowne nadanie prawa miejskiego dla Urzędowa.

To był historyczny Sylwester w Urzędowie, który 1 stycznia nabył prawo miejskie. W Urzędowie nie ma już wójta ani Rady Gminy, jest za to burmistrz i Rada Miejska. Humorystycznie można powiedzieć:

*Wiercie nie wiercie,
Sylwester rozpoczął się na wsi
a zakończył w mieście!*

1 stycznia 2016 r. status miasta uzyskały również: Lubycza Królewska i Siedliszcze w woj. lubelskim oraz Jaraczewo w woj. wielkopolskim i Pieszyce w woj. dolnośląskim.

Bp Mieczysław Cisło

Homilia wygłoszona w Urzędowie w dniu 8 stycznia 2016 r.

W kościele parafialnym w Urzędowie 8 stycznia 2016 r. została odprawiona msza święta pod przewodnictwem JE ks. biskupa Mieczysława Cisła, koncelebrowana przez ks. prof. Czesława Krakowiaka i naszego rodaka ks. Krzysztofa Marzyckiego.

Na początku nabożeństwa wiceprezes Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej prof. dr hab. Marian Surdacki powitał pasterza diecezji i przyjaciela Urzędowa:

Czcigodny Księżu Biskupie

Bardzo gorąco, z głębi całego serca witam jego Eksce-lencję Księdza Biskupa w parafii urzędowskiej i ziemi urzędowskiej. Witam jednak przede wszystkim w kró-lewskim Urzędowie, który po 147 latach ponownie stał się miastem.

Bardzo dziękuję, że w natłoku obowiązków, zechciał ks. biskup odwiedzić nasze miasto i naszą parafię. Uczynił to ks. biskup bez wahania, gdy wspominałem, że Urzędów uzyskał prawo miejskie i pragnie uświetnić i uwiecznić tak doniosłe oraz przełomowe w dziejach naszej małej ojczyzny wydarzenie.

Jest ks. biskup jak Dobry Pasterz, Dobry Ojciec i Dobry Przyjaciel, który zawsze towarzyszył mi i mojej rodzinie w najtrudniejszych chwilach życia, że wspomnę chociażby celebrowanie pogrzebowej mszy świętej po śmierci naszej córki Marty. Ksiądz biskup zawsze odpowiadał na moje prośby, uczynił tak również i dzisiaj.

W Urzędowie się urodziłem, spędziłem szczęśliwe dzieciństwo i zdobyłem wstępną edukację. Fascynacja małą ojczyzną, miejsce doczesnego znoju moich rodziców i wiecznego spoczynku przodków sprawia, że Urzędów pozostaje dla mnie najważniejszym skrawkiem polskiej ziemi. Dlatego odzyskanie prawa miejskiego, czemu poświęciłem kilka ostatnich lat swojej aktywności życio-wej, jest dla mnie cenniejsze niż zdobyte tytuły i stopnie naukowe.

Msza święta, której ks. biskup będzie przewodniczył jest historyczną mszą świętą. Przez wieki bywało w Urzędowie

kilkuset biskupów. Podobnie będzie w przyszłości przy okazji wizyt pasterskich czy bierzmowania, lecz ta msza święta jest jedyna, niepowtarzalna. Ksiądz Mieczysław bowiem jako pierwszy i jedyny biskup w dziejach spra-wował będzie liturgię mszalną w już „nowym”, odrodzo-nym mieście. Ten fakt na zawsze pozostanie w annałach historii Urzędowa i parafii urzędowskiej.

Proszę więc, aby ksiądz biskup **sakralizował** nasze miasto, tak jak w dawnych wiekach biskupi sakralizo-wali ubogich, chcąc ustrzec ich przed prześladowaniem i gnębieniem ze strony silniejszych feudałów. Niech ksiądz biskup powierza Urzędów w opiekę Bożej Opatrz-ności, by już nigdy obca przemoc nie podniosła na niego świętokradczej ręki, tak jak uczynił to w 1869 r. rosyjski imperator.

Szczęść Boże, dziękuję w imieniu wszystkich za przy-bycie.

*

JE ks. bp Mieczysław Cisło wygłosił homilię:

„W tym objawiła się miłość Boga ku nam, że ze-słał Syna swego Jednorodzonego na świat, abyśmy życie mieli dzięki Niemu” (1 J 4,9).

Umiłowani w Chrystusie Panu Siostry i Bracia! Przed chwilą wysłuchaliśmy powyższych słów z czytania biblij-nego. W aurze świąt Bożego Narodzenia powracamy do tej tajemnicy, która dokonała się w narodzeniu Jezusa Chrystusa, kiedy to Bóg zstąpił na ziemię. Człowiek może inaczej wyobrażać sobie jego przyjście, ale On przyszedł w kruchym Dzieciątku. Być może ludzie wypatrywali Jego przyjścia w jakichś kosmicznych zjawiskach albo w jakichś „królach” tego świata. Tymczasem przychodzi Król, którego królestwo nie jest z tego świata, jest to kró-lestwo prawdy, sprawiedliwości, miłości, pokoju i radości w Duchu Świętym, i dlatego ludzkość potrzebuje daru prawdy i łaski. Jest to prawda o Bogu i o człowieku. Łaska natomiast oznacza przyrodzoną więź i przyjaźń człowieka z Bogiem. Naprawia to, co człowiek zepsuł w dziele stworzenia. Chrystus daje nam fundament nasze-go życia indywidualnego i społecznego w swojej prawdzie, w prawdzie Ewangelii i w swojej łasce. Jest to łaska, którą dają sakramenty święte, z Eucharystią będącą dla nas pielgrzymów chlebem, abyśmy nie ustali w drodze. Chrystus najpierw karmi chlebem ciała zgłodniały tłum, ale później mówi: „Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje ciało za życie świata”. (J 6, 51). Pamiętamy scenę, kiedy zaczynają się niektórzy gorszyć: „Jak On może nam dać [swoje] ciało do spożycia?” (J 6, 52b). Zaczęli odchodzić i wtedy Pan Jezus zwrócił się do Apostołów z zapytaniem: „Czyż i wy chcecie odejść?”. Odpowiedział Mu Szymon Piotr: „Panie, do kogoż pójdzie-

my? Ty masz słowa życia wiecznego. A myśmy uwierzyli i poznali, że Ty jesteś Świętym Boga” (J 6, 67b–69). Wciąż wielu ludzi odchodzi od Chrystusa i od Kościoła, mówiąc: „Twarda jest ta mowa, któż może jej słuchać”. Owszem, Bóg stawia wymagania, ale czyni to dla dobra i szczęścia człowieka, kiedy to daje mu fundament życia moralnego, indywidualnego i społecznego według Dekalogu. Jest to fundament życia indywidualnego i ładu społecznego. Ale człowiek, który nie respektuje Boga i jego praw, odrzuca te uniwersalne wartości. Jezus Chrystus najpierw każe zachowywać przykazania. Pamiętamy taką scenę, kiedy do Chrystusa przychodzi bogaty młodzieniec i pyta o drogę do szczęścia wiecznego, ale i ziemskiego. Pan Jezus mówi mu: „A jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowuj przykazania”. Zapytał Go: „Które?”. Jezus odpowiedział: „Oto te: Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, czcij ojca i matkę oraz miłuj swego bliźniego, jak siebie samego!”. Odrzekł Mu młodzieniec: „Przestrzegałem tego wszystkiego, czego mi jeszcze brakuje?” (Mt 19, 17b–20).

To właśnie Jezus niesie „coś więcej”, zwłaszcza wtedy, kiedy mówi apostołom, aby się miłowali tak, jak on umiłował człowieka. Słowa kieruje do każdego z nas, zaleca, abyśmy się wzajemnie miłowali, zarówno w małżeństwach, jak i w rodzinach, w społeczności, w narodzie.

To Pan Jezus mówi: „Daję wam przykazanie nowe, które polega na tym, abyście miłowali nieprzyjaciół waszych”. Jest to najtrudniejsze w chrześcijaństwie, bo są religie, które głoszą prawo: „oko za oko”, „ząb za ząb”. A Jezus uczy nas miłości nieprzyjaciół. On przede wszystkim kocha nieprzyjaciół. Nawet tych, którzy zadali mu śmierć, skazali go niewinnie i znęcali się nad nim, aż do okrucieństwa. Mówi: „Ojcze, przebac im, bo nie wiedzą, co czynią”. My codziennie odmawiamy Modlitwę Pańską, której nauczył nas Jezus Chrystus: „Odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom”. Odpuszczenie przez Boga naszych grzechów i win jest uwarunkowane przebaczeniem naszym winowajcom. Potrzeba nam, abyśmy budowali nasze życie na dekalogu, na przykazaniu miłości, na kazaniu na Górze i na tej prawdzie, że nie samym chlebem żyje człowiek, ale wszelkim słowem, które pochodzi z ust Bożych. Szczęśliwi są ci, którzy wierzą i przyjmują Ewangelię jako program społecznego i osobistego życia. Szczęśliwy jest ten naród, który kroczy drogą przykazań. To właśnie nasz naród 1050 lat temu przyjął tę drogę, którą wskazuje człowiekowi Jezus Chrystus. Przyjęcie chrztu było jednocześnie aktem państwowotwórczym. Tak się stało, że w naszym narodzie dzieje chrześcijaństwa i naszej państwowości są zespolone w tajemnicy chrztu świętego trwającego 1050 lat. Polacy byli różni, byli i zdrajcy w wymiarze Ojczyzny i w wymiarze Boga, ale Naród dochował wierności. Przed nami wielka troska o przyszłość, a co za tym idzie o młode pokolenia przedszkolaków, uczniów, licealistów, studentów. Potrzebna jest im nie tylko nauka, ale również słowo Boże i świadectwo naszego osobistego życia. Kiedy Ojciec Święty Jan Paweł II był we Francji, przemawiał do Francuzów, mówił o zlaicyzowanej Francji. Podkreślił, że chce ona narzucić wszystkim społeczeństwu Unii Europejskiej swój laicyzm i ateizm. Ojciec święty mówił: „Francjo, najstarsza córo Kościoła, co zrobiłaś ze swoim

chrztem?”. Te słowa były krytykowane przez ludzi salonów francuskich czy europejskich. Zarzucano, że papież wtrąca się w sprawy społeczeństwa francuskiego, ale może potrzeba było dopiero ataków terrorystycznych, żeby dzisiaj powrócić do refleksji, co Francja zrobiła ze swoim dziedzictwem chrześcijańskim, tożsamością swojego narodu. A my kiedy będziemy świętowali 1050. rocznicę chrztu Polski, powinniśmy zadawać sobie pytanie: „Co robimy z łaską chrztu świętego?”.

Dzisiaj są różne ideologie, różne kręgi, które by chciały narzucić nam system laicyzmu, całkowitej eliminacji z życia ludzkiego tego wszystkiego, co przypomina nam Boga, Chrystusa i Kościół. Podejmowane są takie bezsensowne próby w europejskich szkołach, np. zakaz organizowania szopek, jasełek, stawiania choinek nawet na placach publicznych. Zdarza się, że w niektórych stolicach przywracają te bożonarodzeniowe zwyczaje. Żaden dyskryminowany chrześcijanin nikomu nie zagraża.

Kiedy dzisiaj Urzędów otrzymuje rangę administracyjną miasta, trzeba wspominać przeszłość, trzeba też patrzeć na dzisiaj, żebyśmy żyli w zgodzie i w braterstwie, nawet wtedy jeżeli się różnimy w takich czy innych kwestiach. Jest takie starożytne powiedzenie, potem powtarzane w adagium starożytnym: „W rzeczach wątpliwych – wolność, w rzeczach koniecznych – jedność, a we wszystkim – miłość”. Nawet jeżeli czasami mamy różne poglądy, to trzeba je uszanować. Czasami w małżeństwie jedno z małżonków jest za tą opcją polityczną, drugie – za inną, ale czy ten związek ma się rozpaść? Trzeba uszanować osobiste poglądy, ale w rzeczach podstawowych powinna być jedność, a we wszystkim – miłość. To odnosi się również do naszego życia społecznego, nie tylko w Urzędowie, ale i w Lublinie i w całej Polsce. Dzisiaj chcemy ogarnąć też naszą refleksją przeszłość waszego miasta, miasta niezłomnego, które doczekało się sprawiedliwości dziejowej. Wasza osada otrzymuje ponownie rangę miasta. Pan Profesor wspominał na początku, że od 1405 r. wasza miejscowość jest miastem królewskim przez nadanie praw miejskich magdeburskich przez ówczesnego króla Władysława Jagiełłę. Ruchliwy szlak handlowy między Krakowem a Litwą i Rusią przyczynił się do szybkiego rozwoju waszego miasta. Waszą miejscowość przemierzały różne delegacje, „karawany” handlowe, polityczne, kulturowe i religijne. Tym szlakiem szli również misjonarze. Wasze miasto przeżywało szczyt rozwoju w wiekach XV, XVI, aż do wieku XVII. Było wtedy jednym z najważniejszych ośrodków urbanizacyjnych Lubelszczyzny pod względem gospodarczo-politycznym. Aż do rozbiorów Urzędów był stolicą powiatu urzędowskiego. W mieście na wysokim poziomie działała szkoła parafialna, szpital, poczta, łaźnia, oprócz urzędów miejskich i powiatowych istniały liczne browary, karczmy, gorzelnie, młyny. Miasto miało przywileje czterech dorocznych jarmarków o szerokim zasięgu, jak również cotygodniowych. W Urzędowie odbywały się sądy ziemskie dla województwa, sejmiki szlacheckie, sądy lokalne i szlacheckie. Oprócz kościoła farnego miasto posiadało trzy inne świątynie: św. Otylii, św. Elżbiety i Świętego Ducha. Kościół farny ufundowany był przez króla Władysława Jagiełłę. Niestety, najazdy tatarskie niszczyły przede wszystkim to, co było symbo-

lem, a więc i świętością – kościoły, również inne budowle były niszczone przez Kozaków i Szwedów. Urzędów przez wieki tętnił życiem kulturalnym, wydał wybitnych ludzi kształconych na uniwersytetach europejskich oraz w Krakowie. Świadczyło to o zamożności urzędowian i o kulturze, wysokiej sile świadomości cywilizacyjnej i kulturowej przejawiającej się w tym, że ludzie robili wszystko, aby wykształcić swoje dziecko. W 1620 r., jak podają kroniki, Urzędów liczył 2400 mieszkańców. Niestety, w 1869 r. tuż po powstaniu styczniowym Urzędów stracił prawa miejskie w ramach zemsty Rosjan za zryw niepodległościowy. Aby pokazać represje carskie po powstaniu styczniowym, pozwolę sobie przytoczyć fragment listu, dokumentu, jaki został sporządzony w tym samym roku w mojej rodzinnej parafii w Krasnobrodzie przez

ostatniego proboszcza zakonnego dominikańskiego. Car wtedy zlikwidował zakon i wielu duchownych zostało wysłanych na Sybir. Proboszcz sporządził wówczas list, który umieścił w kopule wieży kościelnej. Kilka lat temu ówczesny proboszcz, remontując wieżę kościelną, znalazł ten dokument. Swoją treścią przejmuje on aż do szpiku kości. Tak pisze autor – ostatni przeor dominikański: „Słów kilka dla pamiątki. Boże zachowaj i broń każdego z żyjących, aby nie patrzył na czasy opłakania godne, jakichś my się doczekali i w jakich żyjemy, bo oto patrzyliśmy na potoki krwi braci naszych niewinnie przelanej, patrzyliśmy i patrzymy [staropolski] na prześladowania i uciski św. Kościoła rzymskokatolickiego, opłakiwaliśmy braci naszych wyrwanych z łona rodzin i pędzonych w lodowate kraje Sybiru i Kamczatki. Patrzyliśmy na panów i magnatów polskich jako na wyrodných synów swoich dziadów, kiedy Kraj potrzebował ich rad i pomocy, ci najczęściej powynosili się za granicę, nie wszyscy z małym wyjątkiem. Patrzyliśmy na ogołoconych włościan, których uciemiężali niektórzy panowie, korzystając z ich poddaństwa, przez co zaszczepili w ich sercach nienawiść ku sobie i ten nieludzki przedział między panem a chłopkiem nachylił kraj do upadku. Albowiem, jak proste przysłowie niesie: »Gdzie się dwóch kłóci, tam trzeci korzysta«. Patrzyliśmy na to, jak jedni w ofierze nieśli swoje życie dla oswobodzenia ojczyzny i nie masz pędzi ziemi polskiej,

która nie byłaby zlana krwią prawych jej synów, jak również patrzyliśmy i na drugich, którzy złodowaciałym sercem patrzyli na nędzę i tułactwo tego, który okryty ranami chlubnymi kryć się przed takowymi musiał, gdyż święty jego obowiązek za zbrodnię poczytywali. Z rozdartym sercem patrzyliśmy i na to, jak godła Męki i Śmierci Zbawiciela poczytywano za emblematy rewolucyjne i kazano obdzierać krzyże ozdabiane cierniowymi koronami, wieszano katolickich kapłanów za wyrokiem sądu polowego, wywożono z kraju na wygnanie dostojników Kościoła, jak oto Abpa warszawskiego Felińskiego, sędziego Prałata Białobrzeskiego, Wyszyńskiego i Steckiego, kanoników metropolitalnych i wielu innych duchownych rozmaitych stopni i godności, słowem mówiąc – kilkuset kapłanów uwięzionych, pozostałą resztę w najokropniejszy sposób prześladowano, nieopisane w dziejach popełniano morderstwa na powstańcach, a każdy w domu mieszkaniowiec nie był pewny mienia a nawet i życia. Straszne i krwiożercze potwory, jakimi byli: Murawjow na Litwie a Byr w Kongresówce przechodzili srogością i dzikością okrutnych Neronów, Dioklecjanów i innych tyranów pogańskich. Ów niegdyś wielki i potężny naród polski, który tyle wydał synów męstwem i nauką sławnych, dzisiaj zdeptany i sponiewierany został, najobszerniejsze granice jego trzykrotnie pogwałcone i kraj rozszarpany dziś ostatniej oczekuje zagłady w konwulsyjnym konaniu. Jeśli ten, w którego rękę spoczywają losy królestw i narodów nie wesprze nas potężnym ramieniem? O Boże, ulituj się nad biedną Polską”. Wspomniany proboszcz kończy tekst takimi słowami: „Jeśli kiedyś w odległych czasach dostało się komuś do ręki, niech go zachęca do otwarcia księgi historii krwią polską spisanej, a przekona się obszerniej, ile to ran w sercu swoim każdy Polak nosi”. Takich tekstów i takich świadectw archiwa są pełne. Niektóre z nich są otwierane, inne zagubione i ukryte jeszcze w niejednej wieży kościelnej. Naszym obowiązkiem jest powracanie do męstwa naszych rodaków. „Jeśli zapomniałbym o tobie Ojczyzno – tak psalmista pisał – niech przyschnie język do podniebienia mego”.

Dzisiaj potrzeba przekazywania wiedzy o naszej bolesnej i bohaterkiej historii młodemu pokoleniu. Niestety, nie wszyscy czują się odpowiedzialni za szkolne programy nauczania historii, języka polskiego czy innych humanistycznych przedmiotów. Jest nadzieja, że może te wartości powrócą do podręczników i do programów szkolnych.

Wracając do historii, nasze miasto przeżywało kolejne etapy, np. I wojnę światową. W 1915 r. właśnie Rosjanie dokonali totalnego zniszczenia Urzędowa. Pamiętając niezłomność mieszkańców jeszcze z czasów powstania, chcieli wymazać z mapy ziemi wasze miasto, ale urzędowianie byli niezłomni. W okresie dwudziestolecia Urzędów pozostawał wsią gminną, lecz ze względu na przeszłość określano go osadą, miasteczkiem. Następował w tym samym czasie duży rozwój organizacji społecznych i instytucji kulturalnych oraz życia gospodarczego. Był to jednak za krótki czas, aby przywrócić dawną świetność

Urzędowowi. Wielką daninę krwi złożyli urzędowianie w czasie II wojny światowej, walczyli w strukturach Armii Krajowej, po części BCh, na wszystkich frontach, na czele z Monte Cassino. Ginęli jako zesłańcy na Sybir w ponownych zesłaniach. Wielu z nich zamordowano w Katyniu. Po wojnie władze komunistyczne dyskryminowały wasze miasto, mając w pamięci niezłomność urzędowian. Dlatego zostało podjęte działanie przez tych, którzy cenili wartości patriotyczne. W 1985 r. założono Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej, któremu przyświecała idea przywrócenia tożsamości historycznej Urzędowowi. Może nie wszyscy rozumieją sens dziejów, ale potrzeba nam właśnie dzisiaj kształtowania nowej świadomości o Polsce. Może będziecie musieli zapłacić więcej podatków jako obywatele miasta, wsi czy gminy. Potrzeba, żeby Urzędów rozwijał ponownie instytucje i by odzyskiwał dawną świetność. Jest to możliwe dzisiaj też dzięki nowemu pokoleniu. Urzędów nie może umrzeć, kiedy odejdzie starsze pokolenie. Muszą rodzić się dzieci, a młodzież powinna tutaj zostawać. Tworzenie jej warunków do życia i pracy to zadanie nowych władz. Są instytucje państwowe i międzynarodowe, które należy zapraszać do inwestowania, aby miasto rozwijało się. Trzeba też pamiętać o świątyni, która została odbudowana po zniszczeniach. Waszym zadaniem jest również pielegnować w sercach wiarę w Boga, też niszczoną przez systemy, zarówno obce, jak i własne. Młode pokolenia należy wychowywać w wartościach religijnych, bo tworzą one tożsamość patriotyczną i narodową od ponad 1000 lat naszej historii. Amen.

*

Za wygłoszone słowo podziękował burmistrz Urzędowa mgr inż. Jan Woźniak:

Ekscelencjo – Czcigodni Kapłani

Samorząd najmłodszego miasta, jakim od 1 stycznia 2016 r. jest Urzędów w powiecie kraśnickim, składa serdeczne „Bóg zapłać” za wspólną modlitwę, słowo Boże skierowane do wiernych zgromadzonych w urzędowskiej świątyni z okazji ponownego nadania prawa miejskiego dla Urzędowa.

Niech wspólna modlitwa umacnia nasze rodziny i wspólnotę samorządową, niech uczy nas wrażliwości i życzliwości dla innych osób. Mamy świadomość, że awans gminy Urzędów o jedną kategorię wyżej z gminy wiejskiej do miejsko-wiejskiej nie oznacza, że ktoś z zewnątrz zapewni dobrobyt wyłącznie z tego powodu. Działania związane z dobrobytem to wspólna praca, przemyślane decyzje dotyczące środowiska lokalnego, jakim jest miejsko-wiejska gmina Urzędów.

Ponowne nadanie prawa miejskiego to wydarzenie historyczne, które wymaga od samorządu i mieszkańców gminy kolejnych wyzwań. Chcemy to wyzwanie realizować na mocnym fundamencie wiary i poszanowania ludzkiej godności.

Życzę Ekscelencji i Księżom, którzy uczestniczą w tej wspólnej modlitwie błogosławieństwa Bożego, zdrowia, duchowej radości, wielu łask Bożych i wytrwałości tak bardzo potrzebnej w sprawowaniu biskupiej i kapłańskiej posługi.

Marek Przywara, Marian Surdacki

Uroczysta XVIII sesja Rady Miejskiej w Urzędowie

W dniu 8 stycznia 2016 r. w sali widowiskowej Ośrodka Kultury odbyła się uroczysta XVIII sesja Rady Miejskiej w Urzędowie. Jej wyjątkowy charakter miał związek z nadaniem od 1 stycznia 2016 r. prawa miejskiego dla Urzędowa.

Uroczystości poprzedziła msza święta odprawiona w kościele parafialnym w Urzędowie, której przewodniczył ks. bp Mieczysław Cisło. Po mszy św. złożono wieńce przed pomnikiem 600-lecia Urzędowa.

Sesję Rady Miejskiej otworzył i prowadził jej przewodniczący Marek Przywara, który powitał zgromadzonych. Stwierdził, że zgodnie z listą obecności na stan 15 radnych wybranych do Rady Miejskiej obecnych jest 14, co stanowi niezbędne *quorum* do

podejmowania prawomocnych decyzji. W sesji uczestniczyli następujący radni: Elżbieta Dziurda, Marcin Gil, Marian Goliński, Kazimierz Jagiełło, Roman Jankowski, Zbigniew Markiewicz, Andrzej Milczach, Beata Plecha, Marek Przywara, Małgorzata Słowik, Dariusz Wołoszyn, Tomasz Zdybel, Jerzy Kazula, Karolina Sic.

Po otwarciu obrad XVIII sesji VII kadencji Rady Miejskiej w Urzędowie zostały wprowadzone poczty sztandarowe gminy Urzędów, Zespołu Szkół im. Władysława Jagiełły w Urzędowie, Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej oraz odegrany został hymn państwowy.

Uroczystości zaszczyliło swoją obecnością wielu znakomitych gości, których powitał burmistrz Urzędowa Jan Woźniak. Obecni byli przedstawiciele władz rządowych i samorządowych szczebla wojewódzkiego, Starostwa Powiatowego w Kraśniku i podległych mu instytucji oraz burmistrzowie miast i wójtowie gmin z terenu naszego powiatu. Przybyli przedstawiciele świata nauki i kultury – rektorzy, dziekani i pracownicy naukowcy lubelskich i krakowskich uczelni wyższych, przedstawiciele lubelskich towarzystw regionalnych oraz Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie. Nie zabrakło przedstawicieli naszego samorządu gminnego, obecnych i byłych sołtysów, radnych, dyrektorów oraz kierowników jednostek organizacyjnych i instytucji. Gościliśmy także przedstawicieli lokalnego biznesu, organizacji społecznych i pozarządowych oraz mieszkańców i przyjaciół Urzędowa.

Tuż przed rozpoczęciem sesji młodzież z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Urzędowie przy wypełnionej po brzegi sali zaprezentowała inscenizację historyczną. Młodym aktorom udało się wprowadzić widzów w atmosferę sprzed pięciuset lat, kiedy to król Polski Władysław Jagiełło nadał niewielkiej miejscowości położonej na szlaku handlowym Kraków–Wilno zgodę na zasiedlanie opartą na prawie magdeburskim.

Burmistrz Urzędowa Jan Woźniak witając radnych oraz wszystkich przybyłych gości z imienia, nazwiska i pełnionych funkcji stwierdził, że trzeba było czekać aż 147 lat na tak szczególnie wydarzenie, jakim jest nadanie

prawa miejskiego. Zdaje sobie sprawę, że nie wszyscy są z tego powodu jednakowo zadowoleni, ale ma nadzieję, że przyjdzie taki czas, kiedy wszyscy się przekonają, iż warto było o to zabiegać.

W części oficjalnej, jako pierwszy głos zabrał prof. zw. dr hab. Marian Surdacki, pracownik naukowy Instytutu Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, nasz rodak od lat pełniący również

funkcję wiceprezesa Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej. W swoim referacie profesor przypomniał w skrócie historię powstania miasta Urzędowa, lata jego rozkwitu, upadku, aż do chwili obecnej – ponownego nadania prawa miejskiego. Przedstawił też w skrócie całą procedurę związaną ze staraniami o przywrócenie Urzędowowi utraconego w 1869 r. prawa miejskiego¹.

Po wysłuchaniu referatu prof. zw. dr. hab. Mariana Surdackiego wystąpił z przemówieniem JE ks. bp Mieczysław Cisło, który mieszkańcom naszego miasta i gminy złożył serdeczne gratulacje i życzenia. Wypowiedział następujące słowa:

Szanowny Panie Burmistrzu, Panie Przewodniczący, Radni, Szanowni Państwo.

Przesłanie powiedziałem w kościele, ale tutaj do wszystkich zgromadzonych na sali w tym szczególnym momencie chcę skierować słowa pozdrowienia, a nawet coś więcej.

Nawiązując do słów naszego wieszczki narodowej, który to wieszcz dobrze jest znany z lat szkolnych:

*„Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wzniesić.
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy
I miłość stoi tam na straży
I wy winniście im cześć”.*

Dzięki niezłomności urzędowian na ołtarzu tej małej ojczyzny nie zgasł ten ogień przeszłości, wspaniałej przeszłości waszego miasta. Warto, trzeba nawet, to jest powinność moralna, żeby włączać w to podtrzymywanie

¹ Historia Urzędowa była już wielokrotnie przedstawiana na łamach „Głosu Ziemi Urzędowskiej” (np. M. Surdacki, *Krótki zarys dziejów Urzędowa* – GZU 2015). W niniejszym numerze „Głosu” na str. 4 R. Szczygieł przypomina *Miejskie dzieje urzędowa (od końca XIV wieku do 1870 roku)*, natomiast o tym, jak uzyskiwano prawo miejskie pisze M. Surdacki w artykule *Droga Urzędowa do statusu miejskiego*, zamieszczonym na str. 9.

tego ognia młode pokolenie. Trzeba budować nowe ołtarze przez nowe pokolenie.

Gratuluje decyzji tych wszystkich, którzy byli odpowiedzialni za przywrócenie praw miejskich. Dlatego że Urzędów otrzymuje nowe szanse i nowe argumenty o staranie się o środki w przywracaniu blasku i świetności, ale również i warunków pozostania nowego pokolenia na tej ziemi; aby młodzi nie emigrowali potrzeba inwestowania, tworzenia miejsc pracy, przywracania piękna miasteczka. Jest tutaj obecna pani konserwator, może więc pozwoli, aby gdzieś jeszcze tutaj podcienie wybudować – które były symbolem tego pięknego rynku w przeszłości, a także żeby zbudować ratusz miejski, który będzie punktem odniesienia.

Życzę Błogosławieństwa Bożego dla wszelkich działań w nowych warunkach miasta Urzędowa.

Następnym mówcą był burmistrz Urzędowa Jan Woźniak. Przedstawił on działania gospodarcze i inwestycyjne gminy Urzędów w okresie odrodzenia samorządu w latach 1990–2015².

Po wystąpieniu burmistrza przewodniczący obrad poinformował, że do biura Rady Miejskiej w Urzędowie wpłynęły okolicznościowe adresy i gratulacje. Następnie udzielił głosu mówcom, którzy chcieli zabrać głos.

Prof. dr hab. Ryszard Szczygieł przeczytał list gratulacyjny, który skierował rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie prof. dr hab. Stanisław Michałowski. Złożył gratulacje z okazji nadania praw miejskich, życzył rozwoju miasta i realizacji planów.

Starosta kraśnicki Andrzej Maj stwierdził, że nadanie prawa miejskiego dla Urzędowa to bardzo wyjątkowy czas, który zostanie odnotowany w historii naszego powiatu. Władze powiatu są bardzo zadowolone, iż Urzędów wraca na mapę miast polskich.

Halina Landecka – lubelski wojewódzki konserwator zabytków – zwróciła uwagę, że szczególną wartość posiada dziedzictwo pamięci kultywowane przez kolejne pokolenia, co w Urzędowie jest widoczne wyjątkowo. Złożyła wyrazy szacunku i uznania wszystkim, którzy tworzyli i aktywnie tworzą dorobek intelektualny i ekonomiczny Urzędowa oraz jego pozytywny wizerunek.

Henryk Dąbrowski – mieszkaniec Urzędowa, aptekarz – zwrócił uwagę, że nadanie prawa miejskiego dla Urzędowa to zasługa nie tylko osób obecnych, ale także tych, którzy odeszli m.in. ks. Aleksandra Bacy.

Wójt gminy Dzierzkowice Marcin Gąsiorowski pogratulował determinacji oraz wyraził swoje zadowolenie z powodu ziszczenia się wieloletnich dążeń i odzyskania prawa miejskiego.

Prezes Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej Wioletta Wilkos podziękowała za zaproszenie na tak podniosłą i historyczną uroczystość. Złożyła życzenia powodzenia i rozwoju miasta.

² Treść wystąpienia burmistrza publikujemy na str. 32: Jan Woźniak, *Działania gminy Urzędów w okresie odrodzenia samorządu w latach 1990–2015*.

Dr Marek Kos w imieniu marszałka województwa lubelskiego Sławomira Sosnowskiego przeczytał przygotowany list okolicznościowy.

Tomasz Solis, radny Sejmiku Województwa Lubelskiego, zwrócił uwagę, że odzyskanie prawa miejskiego to w dużej mierze zasługa determinacji prof. Mariana Surdackiego, zaś władzom miasta Urzędowa życzył mądrości w kierowaniu nim.

Stanisław Olszewski z Zakładu Obsługi Placówek Oświatowych w Nałęczowie podziękował za zaproszenie i pogratulował odzyskania tego, co się od dawna należało. Odczytał także wiersz swego autorstwa napisany z okazji nadania prawa miejskiego dla Urzędowa.

Magdalena Misiaszek odczytała list okolicznościowy przygotowany przez posła do Parlamentu Europejskiego Krzysztofa Hetmana. Są w nim zawarte życzenia, aby Urzędów stał się pięknym i prężnie rozwijającym się miastem przyciągającym inwestorów.

Jakub Wiśniewski, dyrektor Banku Spółdzielczego Ziemi Kraśnickiej O/Urzędów, pogratulował wszystkim, którzy zaangażowali się w działania zmierzające do odzyskania prawa miejskiego. Życzył wielu sukcesów oraz podziękował za dotychczasową współpracę.

Emilia Nicał, dyrektor DPS w Popkowicach, życzyła wszystkiego dobrego dla całej samorządowej społeczności.

Edward Dziurda, prezes Koła Łowieckiego nr 52 w Kraśniku, przeczytał okolicznościowy grawer z życzeniami sukcesów realizacji ambitnych planów i zamierzeń dla dobra rozwoju społeczności, dla której ponowne otrzymanie przez Urzędów prawa miejskiego będzie nową, wielką szansą wszechstronnego rozwoju.

Dariusz Plecha, prezes Koła Łowieckiego nr 19 „Cyran-ka” w Urzędowie, przeczytał list gratulacyjny od wszystkich członków koła. Zostały w nim zawarte życzenia dla władz i mieszkańców: spełnienia marzeń i oczekiwań związanych z faktem nadania prawa miejskiego.

Mirosław Chapski, wójt gminy Kraśnik, złożył gratulacje z okazji odzyskania prawa miejskiego. Zwrócił uwagę, że Urzędów zawsze wspaniale wpisywał się w rozwój naszej ojczyzny. Ma przeogromny wkład w rozwój kulturowy, naukowy i niepodległościowy. Życzył dalszego rozwoju ekonomicznego i społecznego.

Stanisław Leszczyński, dyrektor senior Zespołu Tańca Ludowego UMCS, złożył gratulacje z okazji nadania prawa miejskiego i życzył dalszego rozwoju.

W dalszej kolejności głos zabierały osoby z sali, zaproszeni goście, mieszkańcy Urzędowa. Wszyscy składali władzom i mieszkańcom Urzędowa gratulacje, życzenia i drobne upominki.

Następujące osoby, które z różnych powodów nie mogły skorzystać z naszego zaproszenia, przesyłały okolicznościowe adresy i listy gratulacyjne:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda,
2. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Małgorzata Sadurska,
3. Sekretarz generalny Konferencji Episkopatu Polski bp Artur Miziński,
4. Przewodniczący Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Andrzej Maciejewski,
5. Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Joanna Mucha,
6. Poseł do Parlamentu Europejskiego Krzysztof Hetman,
7. Wojewoda lubelski Przemysław Czarnek,
8. Marszałek województwa lubelskiego Sławomir Sosnowski,
9. Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Przemysław Litwiniuk,
10. Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie Bogdan Kawalko,
11. Prezydent miasta Lublina Krzysztof Żuk,

12. Burmistrz miasta Nádudvar Imre Beke,

13. Arcybiskup metropolita lwowski Mieczysław Mokrzycki,

14. Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński,

15. Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie prof. dr hab. Stanisław Michałowski,

16. Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. inż. Stanisław Baran,

17. Dyrektor Instytutu Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Marian Nowak,

18. Lek. med. Tomasz Pękalski.

Po odczytaniu listy osób, które przesyłały adresy gratulacyjne, prowadzący obrady Marek Przywara przeczytał list gratulacyjny z życzeniami od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Następnie odczytał przygotowane na tę okoliczność stanowisko Rady Miejskiej. Radni jednogłośnie przez akklamację przyjęli treść tego stanowiska, które w całości zamieszczamy poniżej.

Na koniec przewodniczący obrad podziękował wszystkim, którzy skorzystali z zaproszenia na uroczystą sesję Rady Miejskiej w Urzędowie i przybyli, aby wspólnie uczcić to historyczne wydarzenie. Po wyprowadzeniu pocztów sztandarowych, przewodniczący Rady Miejskiej podziękował wszystkim za liczny udział w uroczystości, za złożone życzenia i gratulacje, po czym zamknął obrady XVIII sesji Rady Miejskiej w Urzędowie oraz zaprosił wszystkich na poczęstunek.

Stanowisko Rady Miejskiej w Urzędowie

z dnia 8 stycznia 2016 roku

w związku z otrzymaniem przez Urzędów praw miejskich

Radni Rady Miejskiej w Urzędowie zgromadzeni na uroczystej Sesji, reprezentując wspólnotę samorządową Gminy Urzędów, pragną upamiętnić nadanie praw miejskich miejscowości Urzędów.

Z mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1083) w sprawie ustalenia granic niektórych miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, ustalenia granic oraz zmiany nazw i siedzib władz niektórych gmin - Miasto Urzędów objęło swoim terytorium miejscowości: Urzędów, Zakoscielne, Kajetanówka, Dębniak.

Dumni z historycznej przeszłości doceniamy dorobek naszych przodków i poprzedników, którzy rozbawiali Urzędów. Wyrażamy wdzięczność, również przedstawicielom naszej wspólnoty samorządowej, którzy angażują się na rzecz rozwoju Urzędowa i poświęcają się dla dobra publicznego.

Naszym pragnieniem jest, aby Miasto Urzędów będąc dumne z historycznej tożsamości, podążało drogą poszanowania obywatelskich swobód i wartości chrześcijańskich tak, aby w centrum uwagi był zawsze człowiek.

Dlatego też wyrażamy nadzieję, iż ponowne uzyskanie praw miejskich po pięćset jedenastu latach od ich nadania przez króla Władysława Jagiełłę i stu czterdziestu siedmiu

latach od ich utracenia przyczyni się do rozwoju gospodarczego, kulturalnego i intelektualnego naszego miasta i naszej gminy.

My Radni Rady Miejskiej w Urzędowie i Burmistrz Urzędowa wspólnie zobowiązujemy się dążyć do podejmowania mądrych i przemyślanych decyzji zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców, a także dbać o rozwój miasta i całej gminy.

Burmistrz Urzędowa

Radni Rady Miejskiej w Urzędowie

Marek Przywara
Beata Rieba
Roman Jankowski
Jerzy Karcus
Zbigniew Alasiewicz
Krzysztof Śc
Dariusz Wołosz
Andrzej Hilaach
Tomasz Zdybel
Marek Szlach
Marek Goliński
Marek Goliński
Marek Goliński

Zaproszeni goście, którzy wzięli udział w sesji:

1. Ks. bp Mieczysław Cisło – biskup archidiecezji lubelskiej
2. O. prof. dr hab. Marcin Tkaczyk – prorektor KUL Jana Pawła II
3. Ks. Krzysztof Marzycki – proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kraczewicach
4. Ks. prof. dr hab. Stanisław Fel – dziekan Wydziału Nauk społecznych KUL Jana Pawła II
5. Ks. Czesław Krakowiak – Wydział Teologii KUL Jana Pawła II
6. Ks. prof. dr hab. Roman Jusiak – Instytut Pedagogiki KUL Jana Pawła II
7. Prof. dr hab. Marian Surdacki – Instytut Pedagogiki KUL Jana Pawła II
8. Dr Wiesław Partyka – Instytut Pedagogiki KUL Jana Pawła II
9. Prof. dr hab. Ryszard Skrzyniarz – Instytut Pedagogiki KUL Jana Pawła II
10. Adam Bielak – KUL Jana Pawła II
11. Prof. dr hab. Ryszard Szczygieł – Instytut Historii UMCS
12. Dr Paweł Jusiak – Instytut Historii UMCS
13. Prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko – rektor Politechniki Lubelskiej
14. Prof. dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk – prorektor ds. Studenckich Politechniki Lubelskiej
15. Prof. dr hab. inż. Paweł Surdacki – Instytut Elektrotechniki i Elektrotechnologii Politechniki Lubelskiej
16. Dr inż. Małgorzata Ciosmak – Instytut Transportu, Silników Spalinowych i Ekologii, Zakład Inżynierii Procesowej, Bezpieczeństwa i Ekologii Politechniki Lubelskiej
17. Prof. dr hab. Andrzej Marcuk – dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
18. Dr hab. Krzysztof Józwiakowski – kierownik Katedry Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
19. Prof. dr hab. n. med. Andrzej Surdacki – Uniwersytet Medyczny w Krakowie
20. Robert Gmitruczuk – wicewojewoda lubelski
21. Krzysztof Babisz – lubelski kurator oświaty
22. Dr inż. arch. Halina Landecka – lubelski wojewódzki konserwator zabytków
23. Andrzej Kasiborski – naczelnik Wydziału Inspekcji Urbanistyczno-Architektonicznej – WUOZ
24. Tomasz Solis – radny Sejmiku Województwa Lubelskiego
25. Andrzej Maj – starosta kraśnicki
26. Zbigniew Gawdzik – przewodniczący Rady Powiatu Kraśnickiego
27. Jan Woźniak – burmistrz Urzędowa, wraz z małżonką
28. Mirosław Włodarczyk – burmistrz Kraśnika
29. Wiesław Liwiński – burmistrz Annopola
30. Marcin Gąsiorowski – wójt gminy Dzierzkowice
31. Mirosław Chapski – wójt gminy Kraśnik
32. Zbigniew Marzec – przewodniczący Rady Gminy Zakrzówek
33. Artur Jaskowski – wójt gminy Szastarka
34. Jan Grzebuła – były wójt gminy Dzierzkowice
35. Stanisław Leszczyński – dyrektor senior Zespołu Tańca Ludowego UMCS w Lublinie
36. Lech Leszczyński – dyrektor Zespołu Tańca Ludowego UMCS w Lublinie
37. Stanisław Olszewski – dyrektor Zakładu Obsługi Placówek Oświatowych w Nałęczowie
38. Andrzej Giszczak – prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
39. Krzysztof Lasota z małżonką
40. Henryk Zięba – wiceprezes Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich
41. Teresa Zięcina – Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich
42. Dr Artur Sępoć – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie
43. Dr Agnieszka Drewniak – instruktor ds. kultury lokalnej i regionalizmu, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie
44. Marek Chudzik – Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie
45. Mgr Izabela Żukiewicz – p.o. kierownika ds. kadr, promocji i obiegu dokumentów, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie
46. Waldemar Gryta – członek Zarządu Wojewódzkiej Rady Towarzystw Regionalnych w Lublinie
47. Kom. Jacek Dzikowski – komendant Komisariatu Policji w Kraśniku Fabrycznym
48. Bryg. Piotr Wojtan – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku
49. Andrzej Tybulczuk – dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kraśniku
50. Wioletta Wilkos – prezes Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej
51. Katarzyna Milanowska – kierownik Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Kraśniku
52. Emilia Nicał – dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Popkowicach
53. Dr hab. Marek Klimek – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku
54. Wiesława Ciupak – sekretarz gminy Urzędów
55. Irena Kłak – skarbnik gminy Urzędów
56. Jerzy Barcikowski – dyrektor Szkoły Podstawowej w Bobach
57. Waldemar Michalczyk – dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Moniakach
58. Sławomir Jarosz – dyrektor Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leszczynie
59. Małgorzata Piątek – dyrektor Zespołu Szkół w Skorczycach
60. Anna Krawczyk – dyrektor Przedszkola Publicznego w Urzędowie
61. Andrzej Rolla – dyrektor Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
62. Małgorzata Marzycka – z-ca dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Urzędowie
63. Teresa Kaźmierak – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Urzędowie
64. Domicela Serafin – kierownik Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Urzędowie
65. Leszek Sadowski – kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej w Urzędowie

67. Małgorzata Piłat – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Urzędowie
68. Hubert Witek – kierownik Referatu Spraw Społecznych i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Urzędowie
69. Beata Wnuk – kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędowie
70. Małgorzata Zielińska – kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Urzędu Miejskiego w Urzędowie

71. Tomasz Wyka – Prezes Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej, wraz z małżonką
72. Bożena Mazik – sekretarz Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej
73. Agata Twardowska – skarbnik TZU
74. Anna Wnuk – członek Zarządu TZU
75. Andrzej Słowik – członek Zarządu TZU
76. Andrzej Tadeusz Rolla – członek Zarządu TZU
77. Elżbieta Kuśmiderska – członek TZU
78. Marianna Parczyńska – członek TZU
79. Dariusz Wośko w zast. Domiceli Pomykalskiej-Wośko – członka TZU
80. Jakub Wiśniewski – dyrektor Banku Spółdzielczego Ziemi Kraśnickiej Oddział w Urzędowie
81. Mieczysław Tomaszewski – prezes Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Skorzcycach
82. Antoni Sochal – były radny
83. Wiesław Grzebulski – były radny
84. Janusz Mazurkiewicz – były radny
85. Krzysztof Witek – były radny
86. Elżbieta Bartoszek – była radna
87. Piotr Ziemowit Drozd – były radny
88. Włodzimierz Wasieczko – były radny
89. Kazimierz Wójcik – były radny
90. Julian Łaciński – były radny
91. Zygfryd Gajewski – były radny
92. Marek Puacz – sołtys sołectwa Bęczyn
93. Czesław Pomorski – sołtys sołectwa Góry
94. Krzysztof Węclawski – sołtys sołectwa Józefin
95. Wiesław Zając – sołtys sołectwa Leszczyna
96. Rafał Ostrowski – sołtys sołectwa Majdan Moniacki
97. Agnieszka Wójtowicz-Solis – sołtys sołectwa Moniaki
98. Małgorzata Latos – sołtys sołectwa Mikołajówka
99. Barbara Gałkowska – sołtys sołectwa Urzędów
100. Katarzyna Fila – sołtys sołectwa Popkowie Księżę
101. Cecylia Brytan – sołtys sołectwa Rankowskie
102. Lidia Dec – sołtys sołectwa Skorczyce
103. Mirosław Węclawski – sołtys sołectwa Popkowie
104. Stefan Cielma – sołtys sołectwa Zadworze

105. Mirosław Fic – Ludowy Klub Sportowy „Ruch” Popkowie
106. Tomasz Nowaczyński – prezes Stowarzyszenia Miłośników Koni „Podkowa”
107. Alina Całka – prezes Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Urzędowie
108. Wiesława Wośko – przewodnicząca Koła Emerytów i Rentistów w Urzędowie
109. Wiesława Czapla – przewodnicząca Gminnej Rady Kobiet w Urzędowie
110. Zdzisław Latos – prezes Koła Pszczelarzy w Urzędowie
111. Władysław Pastuszko – Polski Związek Wędkarski w Lublinie Koło nr 63 w Urzędowie
112. Anna Smok – Urzędowskie Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych
113. Waldemar Rzepecki – przewodniczący NSZZ „Solidarność” RI, członek Powiatowej Izby Rolniczej w Kraśniku
114. Irena Sabeł – prezes Klubu Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Urzędowie
115. Dariusz Płęcha – Koło Łowieckie nr 19 „Cyranka”
116. Edward Dziurda – Koło Myśliwskie nr 52 „Dąbrowa Bór” w Kraśniku
117. Magdalena Misiaszek – prezes Zarządu Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wiejskiej w Lublinie, fundacja „Aktywne Społeczeństwo”
118. Elżbieta Wcisło – Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych oraz Rozwoju Kultury Lokalnej „Pomocna Dłoń”
119. Józef Niewielski – prezes OSP Natalin
120. Mariusz Wilkos – prezes OSP Skorczyce
121. Tomasz Plichta – prezes OSP Urzędów
122. Marek Ambrożkiewicz – komendant gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Urzędowie
123. Henryk Karaś – kronikarz gminny OSP
124. Kazimiera Ambrożkiewicz – przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich Bęczyn
125. Helena Paszkowska – przewodn. KGW Rankowskie
126. Otylia Gałat – przewodn. KGW Zakościelne
127. Jadwiga Bieniecka – przewodn. KGW Popkowie
128. Stanisława Bieniecka – przewodn. KGW Leszczyna
129. Marianna Czerwińska – przewodn. KGW Józefin
130. Grażyna Wołoszyn-Szumna – przewodn. KGW Popkowie-Majdanek
131. Maria Niewielska – przewodn. KGW Kozarów
132. Małgorzata Łakoma – przewodn. KGW Boby-Kolonia
133. Roman Surdacki wraz z małżonką – firma „Sir-Kam”
134. Roman Madejek – Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowo-Usługowe „Rolbud”
135. Ryszard Gerlach – dyrektor pełnomocnik Zarządu „Wod-Bud” Sp. z o.o.
136. Elżbieta Batorska – Nadleśnictwo Kraśnik
137. Leszek Skorupa – Wędzarnia Zakład Produkcji Wędlin Tradycyjnych
138. Zbigniew Bieniecki – Prywatne Przedsiębiorstwo Usług Handlowych „Zbd-Bud”
139. Jan Gieral – „Budomat” Sp. z o.o.
140. Mgr Henryk Dąbrowski – apteka w Urzędowie
141. Grzegorz Minik – „Głos Gazeta Powiatowa”
142. Justyna Cieślicka – „Głos Gazeta Powiatowa”
143. Lucyna i Jan Franc
144. Edyta Waryszak
145. Monika Woźniak-Wawerek

W sesji ponadto wzięli udział pracownicy Urzędu Miejskiego w Urzędowie, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i mieszkańcy gminy Urzędów.

Jan Woźniak

Działania gminy Urzędów w okresie odrodzenia samorządu w latach 1990–2015

Pierwsze w powojennej Polsce demokratyczne wybory samorządowe miały miejsce 25 lat temu, dokładnie 27 maja 1990 r. Uchwalona w marcu tego roku ustawa o samorządzie gminnym miała fundamentalne znaczenie dla przyszłych przemian. Analizowaliśmy na bieżąco rozwiązania prawne przystające do naszej lokalnej rzeczywistości w tym okresie i tak:

1) przejęliśmy zadania dotyczące gminnej oświaty do poziomu szkoły średniej włącznie, a więc placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest urzędowski samorząd;

2) powołaliśmy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Urzędowie, dla którego organem założycielskim jest urzędowski samorząd;

3) powołaliśmy Zakład Gospodarki Komunalnej w Urzędowie, dla którego organem założycielskim jest również urzędowski samorząd.

Samorządowa oświata realizuje zadania oświatowe od przedszkola do poziomu liceum włącznie. Doprowadziliśmy do należytego stanu budynki, w których prowadzone są zajęcia szkolne. Zajęcia sportowe uczniowie i młodzież mogą realizować w dostępnych trzech salach gimnastycznych w rejonie Bobów, Skorzyc, Urzędowa i na boiskach sportowych przy szkołach.

Przedszkole w Urzędowie

Zapewniamy 100% miejsc w przedszkolach dla dzieci rodziców, którzy decydują się wysłać swoje pociechy do przedszkola.

Z edukacji i opieki przedszkolnej korzysta 280 wychowanków, a zajęcia organizowane są w przedszkolu publicznym, niepublicznym, oddziałach i punktach przedszkolnych oraz w zespole przedszkolnym.

Samorządowa służba zdrowia funkcjonuje w systemie publicznym, a z usług medycznych świadczonych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii i ginekologii korzysta ok. 7 tys. pacjentów. Obiekty służby zdrowia spełniają unijne i krajowe standardy. Środki

finansowe niezbędne do dostosowania pozyskiwaliśmy z różnych źródeł, tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej w Warszawie, Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Lubelskiego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wypracowane w ramach prowadzonej działalności przez SP ZOZ oraz z budżetu gminy.

Ośrodek Zdrowia w Urzędowie

Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej zajmuje się gospodarką wodno-ściekową, a doraźnie wykonuje zadania zlecane przez gminę. Majątek jakim dysponuje ZGK zgromadzony został z dotacji udzielonych z budżetu gminy. Aktualnie ZGK w Urzędowie utrzymuje 175 km sieci wodociągowej i cztery ujęcia wody w Urzędowie, Bobach Księżych, Zadworzu i Natalinie. System zbiorowego zaopatrzenia w wodę obsługuje prawie wszystkich mieszkańców gminy. Powszechna dostępność do zaopatrzenia w wodę spowodowała konieczność oczyszczania ścieków komunalnych.

W eksploatacji naszej gminy mamy dwa systemy kanalizacyjne: grawitacyjny i ciśnieniowy. Zbiorowym oczyszczaniem ścieków objętych jest 550 gospodarstw a dla 180 wybudowana jest sieć kanalizacyjna umożliwiającą ich podłączenie. W roku 2016 rozpoczęta zostanie kolejna inwestycja kanalizacji dla 110 gospodarstw.

Wejście Polski do Unii Europejskiej (2004 r.) otwarło nowe możliwości ubiegania się przez samorządy o unijne dofinansowanie. Weszliśmy bardzo dynamicznie w ten obszar finansowego wsparcia. Korzystaliśmy z funduszy przedakcesyjnych: droga Kolonia Moniaki–Majdan Moniacki. Modernizacja Rynku w Urzędowie była dla nas poważnym wyzwaniem. Któż z nas rozpamiętuje teraz jak wyglądała przestrzeń publiczna w centralnym miejscu gminy, ile było energetycznej pajęczyny w postaci napowietrznych linii energetycznych zawieszonych

Urzędowski Rynek

na wysłużonych i obskurnie wyglądających słupach. Po wielu staraniach z naszej strony na budowę zasilania energetyka przeznaczyła kwotę 360 tys. zł, a środki na modernizację Rynku w kwocie 450 tys. zł pozyskaliśmy z funduszy unijnych. Korzystając z funduszy strukturalnych, wybudowaliśmy nowoczesną oczyszczalnię, która sprawdziła się i pracuje nadal. Modułowy system rozbudowy jaki przyjęliśmy w momencie założeń i budowy oczyszczalni pozwala przy racjonalnych nakładach finansowych zwiększyć jej wydajność, tj. ilość i jakość oczyszczanych ścieków. Dofinansowanie w kwocie 615 tys. € (ok. 2,5 mln zł) uzyskaliśmy z bardzo trudnego programu „Norweski Mechanizm Finansowy – Europejski Obszar Gospodarczy”, co pozwoliło nam włączyć do gminnego systemu oczyszczania kolejnych 205 gospodarstw domowych. Swoje doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy unijnych poszerzaliśmy, będąc liderem złożonego projektu informatycznego dla 7 gmin powiatu kraśnickiego o wartości 3 mln zł, w tym ok. 500 tys. to środki, które pozostały w naszej gminie.

Centrum miejscowości Popkowie

Korzystaliśmy z dobrym skutkiem z takich programów jak:

- program SAPARD – fundusze strukturalne,
- program ZPORR – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego,
- program PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- program RPO – Regionalny Program Operacyjny.

Bardzo pobieżnie analizując, dofinansowanie unijne w okresie programowania funduszy unijnych w latach 2007–2013 przekroczyło zdecydowanie kwotę 25 mln zł.

Środki unijne pozyskane w tym okresie wykorzystane zostały na:

1) zagospodarowanie przestrzeni publicznej (Rynek w Urzędowie, centrum w Bobach i Popkowicach, boisko sportowe przy Zespole Szkół w Skorczycach),

2) rozbudowa i modernizacja ujęcia wody, oczyszczalni ścieków i sieci wodno-kanalizacyjnych (Urzędów, Osada, Bęczyn, Zakościelne),

3) budowa, modernizacja i remonty budynków:

– na działalność kulturalną (Gminny Ośrodek Kultury w Urzędowie, Domy Wiejskie w Józefinie i Bobach, świetlica w Moniakach),

Ośrodek Kultury w Urzędowie

Dom Wiejski w Józefinie

– dla potrzeb organizacji społecznych (świetlice – Leszczyna, Bęczyn, Skorczyce, Popkowice, Wierzbica).

Powołanie w roku 2008 stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Ziemi Kraśnickiej, do którego należy gmina Urzędów, stworzyło kolejne możliwości ubiegania się o fundusze w programie Leader dla sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Z myślą o dobrym wykorzystaniu środków przez organizacje społeczne na tzw. małe projekty, wprowadziliśmy innowacyjne rozwiązania organizacyjne do kontaktów i współpracy, powołując Gminną Radę Kobiet. Założeniem naszym było, aby to stowarzyszenie przyjmowało pomysły i inicjatywy innych organizacji społecznych i współpracując z Urzędem Gminy, Gminnym Ośrodkiem Kultury i Lokalną Grupą Działania realizowało w imieniu własnym i tych organizacji projekty unijne. Rada Gminy Urzędów na nasze wnioski i propozycje uzgadniane z organizacjami społecznymi udzielała pożyczek z budżetu gminy na tzw.

część unijną projektów bez ponoszenia kosztów bankowej obsługi i oprocentowania. Działania takie ułatwiły organizacjom społecznym realizację i finansowe rozliczenie projektów przez Urząd Marszałkowski. Środki finansowe po zrealizowaniu projektu i przekazaniu na konto organizacji przekazywane były do budżetu gminy. Efekty tak przemyślanej współpracy są wymierne i niekwestionowane. Na terenie gminy Urzędów jest 41 organizacji społecznych, przy czym 21 jest w Krajowym Rejestrze Sądowym. Organizacje społeczne zrealizowały przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Kraśnickiej kilkanaście projektów, w ramach których:

- opracowano i wydano monografię *Dzieje Urzędowa* (Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej),
- zakupiono instrumenty muzyczne dla orkiestry dętej (OSP Urzędów),

– wybudowaliśmy trzy place zabaw (przy Zespole Szkół w Urzędowie, Zespole Szkół w Skorczycach i Szkole Podstawowej w Bobach),

– wydana została publikacja autorstwa Zdzisława Latosa *Śladami ginących zawodów*,

– zorganizowaliśmy siłownię dla młodzieży w budynku Ośrodka Zdrowia w Popkowicach i Świetlicy w Moniakach,

Siłownia w Moniakach

– zakupiliśmy stroje ludowe dla Koła Gospodyń Popkowie Majdanek.

W ramach odnowy i rozwoju wsi, przeprowadziliśmy remont i doposażenie w trzech obiektach Ochotniczych Straży Pożarnych, tj. w Bęczynie, Skorczycach i Wierzbicy.

Nasze samorządowe i organizacji społecznych starania wspierane były życzliwością i zrozumieniem ze strony LGD Ziemi Kraśnickiej. W perspektywie finansowej 2007–2013 organizacje społeczne i gmina zrealizowały projekty na wartość ponad 600 tys. zł, uzyskując ok. 300 tys. zł unijnego dofinansowania.

Most na rzece Urzędówce

Zewnętrzne wsparcie finansowe pozyskaliśmy również z programów rządowych, które dotyczyły:

- usuwania skutków klęsk żywiołowych (2003 r. – odbudowa mostu na rzece Urzędówce w rejonie młyna Lamenta + drogi),

Członkowie Stowarzyszenia Miłośników Koni „Podkova” w nowych strojach

- zakupiono stroje dla powożących (Stowarzyszenie Miłośników Koni „Podkova”),
- opracowano i wydano folder *Zabytkowe kapliczki w gminie Urzędów* (Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej),
- wyremontowano pomieszczenia dla potrzeb organizacji społecznych (Koło Gospodyń Wiejskich – Leszczyna, Moniaki).

Gmina Urzędów również realizowała „małe projekty” przez Lokalną Grupę Działania, uzyskując unijne dofinansowanie:

Plac zabaw w Urzędowie

Utwardzenie dna wąwozu w Wierzbicy

- utwardzenie dna wąwozów (15 zadań w kilkunastu miejscowościach),
- przebudowa i budowa dróg gminnych (droga Mikołajówka–Chruślanki Józefowskie) zrealizowane wspólnie z gminą Józefów.

Środki finansowe w ramach ww. programów przekroczyły kwotę 5 mln zł.

Zmodernizowana droga gminna w Mikołajówce

W roku 2009 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął ustawę dotyczącą funduszy sołeckich. Od momentu wprowadzenia w życie tych przepisów wydzielane były każdego roku środki finansowe w budżecie gminy w celu wykorzystywania przez mieszkańców gminy. Za bardzo dobrą realizację zadań w tym obszarze gmina w latach

Zmodernizowany kanał Podlipie w Moniakach

2004–2015 otrzymała rządowe dofinansowanie w wysokości ponad 460 tys. zł. Zabiegaliśmy o realizację zadań, które finansowane były z funduszy poza budżetem gminy, ale na naszym terenie, wartości około 3,5 mln zł.

Dzięki tym staraniom zrealizowane zostały inwestycje:

- modernizacja kanału Podlipie (11 mostów dojazdowych do posesji w Moniakach + 2,2 km kanału),
- budowa zasilania energetycznego (ogrody działkowe + obszar zabudowy pomiędzy Urzędowem a Kraśnikiem).

Gmina Urzędów bierze udział w krajowym projekcie mającym na celu zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu. W ramach tego projektu na teren gminy trafiło 85 szt. komputerów + drukarki głównie dla rodzin o niskich dochodach.

Instalacja solarna (644 sztuki) – OZE (odnawialne źródła energii)

W ramach okresu programowania 2007–2013 kończymy rozliczanie projektu dotyczącego montażu 644 instalacji solarnych + wymiana źródła ciepła, tj. pieców c.o. na paliwo ekologiczne w 32 indywidualnych kotłowniach. Wartość tego projektu to kwota prawie 8 mln zł, w tym około 6,7 mln zł to unijne dofinansowanie.

Zmodyfikowana kotłownia na biomase (32 sztuki)

Z inicjatywy ks. kan. Andrzeja Mizury – proboszcza parafii Popkowiec odbudowaliśmy na popkowskim cmentarzu historyczną kwaterę żołnierzy, którzy zginęli w bitwie kraśnickiej w okresie I wojny światowej. Środki

finansowe w wysokości 50 tys. zł pozyskaliśmy z Ambasady Federacji Rosyjskiej natomiast 1500 € ze stowarzyszenia Austriacki Czarny Krzyż i budżetu gminy.

Pomnik poległych żołnierzy z okresu I wojny światowej na cmentarzu w Popkowicach

Każdego roku w naszej gminie organizowane są:

- Dni Urzędowa,
- tygodnie kultury rolnej i zdrowotnej,
- jubileusze dotyczące działalności organizacji społecznych (OSP, KGW, TZU oraz z okazji pożycia w związku małżeńskim).

Bardzo uroczyście obchodziliśmy w 2005 r. jubileusz 600-lecia nadania prawa miejskiego dla Urzędowa.

Rok 2005 – obchody 600-lecia nadania prawa miejskiego dla Urzędowa

Braliśmy udział jako Urząd Gminy w prestiżowej, krajowej akcji „Przejrzysta Polska”.

Od kilkunastu lat współpracujemy z zaprzyjaźnioną, partnerską gminą Nádudvar na Węgrzech, z którą zrealizowaliśmy projekty unijne dotyczące rozwoju turystyki oraz „Europa dla obywateli”. Potwierdzeniem konkretnych kontaktów jest wymiana młodzieży oraz przedstawicieli organizacji społecznych i samorządu.

Z inicjatywy Towarzystwa Ziemi Urzędowskiej skutecznie przeprowadzone zostało procedowanie wniosku gminy Urzędów o nadanie praw miejskich. Po 147 latach

Urzędów znowu uzyskuje prawa miejskie. Było to możliwe dzięki osobistemu zaangażowaniu się w ten temat pracownika naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego prof. Mariana Surdackiego, ale również wielu osób, które udzieliły nam pomocy i wsparcia niezbędnego do realizacji tego przedsięwzięcia. Ponowne nadanie praw miejskich było możliwe dzięki mieszkańcom, którzy poprzez tajne głosowanie wyrazili akceptację zrealizowania tego celu.

Dostojni goście, Szanowni Państwo

Dzień 1 stycznia 2016 roku wpisuje się bardzo pięknie w bogatą historię, dokonania Urzędowa i gminy Urzędów. Było i jest to możliwe dzięki temu, że jest wielu ludzi bezpośrednio i pośrednio związanych z tą gminą, którzy tworzą klimat do twórczego działania. Gmina Urzędów to środowisko wymagające, ambitne i dumne z własnej historii i dokonań. Osiągnięcia gminy to praca zbiorowa, za którą w tym uroczystym dniu składam szczerze i serdeczne podziękowanie.

Dziękuję władzom samorządowym i rządowym wszystkich szczebli, z którymi mieliśmy kontakt i gdzie podejmowane były decyzje konieczne do uzyskania praw miejskich: Urząd Wojewódzki – wojewoda Wojciech Wilk, Starostwo Powiatowe w Kraśniku – starosta Andrzej Maj i Zarząd Powiatu, pani Wiesława Ciupak i współpracownicy Urzędu Gminy, Rada Gminy – przewodniczący Marek Przywara i radni bieżącej kadencji, Towarzystwo Ziemi Urzędowskiej – prof. Marian Surdacki. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji to urząd, od którego zależało powodzenie naszego przedsięwzięcia.

Na zakończenie pozwolę sobie zaakcentować kolejne przemyślenia i kierunki rozwoju miasta, które moim zdaniem powinny być realizowane i dotyczą:

- dostosowania gminnego systemu realizacji zadań oświatowych do niekorzystnych zmian demograficznych,
- wprowadzenia dodatkowej konkurencyjności w świadczeniu usług medycznych w strukturze SP ZOZ,
- maksymalne wykorzystanie funduszy unijnych głównie na:

a) budowę ujęcia i sieci zaopatrzenia w wodę w wydzielonym obszarze indywidualnej zabudowy (obszar pomiędzy Urzędowem a Kraśnikiem),

b) poprawę stanu dróg, w tym dojazdowych do upraw polowych,

- inwestowanie w OZE – odnawialne źródła energii,
- porządkowanie miejsc atrakcyjnych turystycznie,
- troska o wszystkich mieszkańców gminy, a szczególnie o osoby starsze, niepełnosprawne i wymagające wsparcia bądź pomocy,
- podjęcie rewitalizacji wydzielonego obszaru miasta na zasadach wynikających z aktualnych rozwiązań prawnych,
- dalsza współpraca z organizacjami społecznymi, radami sołeckimi, mieszkańcami w celu realizacji ich oczekiwań.

Dziękuję za uwagę.

Niniejszy artykuł jest tekstem przemówienia burmistrza Urzędowa Jana Woźniaka na uroczystej XVIII sesji Rady Miejskiej w Urzędowie dnia 8 stycznia 2016 r.